

Spis treści

Prolog. Mozaika kulturowa.	7
Przywilej rodowodu.	28
Sport szlachejnych	48
Leśne potrzeby	90
Etykieta dworska	118
Bezkrwawe zmagania	140
Murowany prestiż	152
Obraz po śmierci	183
Epilog. Bractwa rycerskie.	207
Bibliografia	216
Spis ilustracji	223

Spis ilustracji*

Niewiasta żegna bogobojnego rycerza. Rysunek Juliusza Kossaka na podstawie średniowiecznego rytu z kielicha podarowanego kościołowi w Trzemesznie, w: „Tygodnik Ilustrowany” 1862r.	25
Henryk Pobożny wyrusza przeciw Tatarom (1241r.). Pocztówka z ok. 1925r., seria: Salon Malarzy Polskich, wyd. Akropol Kraków . . .	25
Książę śląski Henryk Pobożny walczy pod Legnicą (1241r.). Pocztówka z ok. 1925r., seria: Salon Malarzy Polskich, wyd. Akropol Kraków . . .	26
Śląscy rycerze walczą z Tatarami w 1241r. Miniatura z XIV-wiecznej legendy obrazowej o św. Jadwidze, w: <i>Schlesische Maisterwerke</i> , Breslau 1937	26
Wyprawa wojenna z końca XIV w. z udziałem rycerzy. Drzeworyt nieznanego autora, w: <i>Bildersaal Deutsche Gesichte</i> , Leipzig 1908 . . .	27
Rycerz uczestniczący w XV-wiecznej kampanii wojennej. Drzeworyt nieznanego autora, w: <i>Bildersaal Deutsche Gesichte</i> , Leipzig 1908 . . .	27
Polski rycerz i jego włościanin. Rysunek Juliusza Kossaka na podstawie XIII-wiecznego fresku z kaplicy w Łądzie, w: „Tygodnik Ilustrowany” 1862r.	42
Symbole rodowe rycerza z przełomu XII i XIII. Miniatura barwna z XIV-wiecznego <i>Weingartener Leiderhandschrift</i> , w: <i>Knaurs Weltgeschichte</i> , Berlin 1935.	42

* Wszystkie ilustracje zamieszczone w niniejszej publikacji pochodzą ze zbiorów autora.

Spis ilustracji

Rycerska symbolika herbowa z XVI w. Drzeworyt Hansa Burgkmaira z 1508 r. ukazujący cesarza Maksymiliana I, w: <i>Knaurs Weltgeschichte</i> , Berlin 1935	43
Sąd Boży na średniowiecznym dziedzińcu zamkowym. Pocztówka z przełomu XIX i XX w., wyd. Kraj w Obrazach	43
Późnośredniowieczny pojedynek rycerski. Na podstawie drzeworytu Albrechta Dürera z przełomu XV i XVI w., w: <i>Albrecht Dürer gewählt und angeleitet von Hans Singer</i> , München 1918	44
Przednia część zbroi rycerza z XVI w. Fragment litografii ukazującej dawne zbroje i broń, w: <i>Meyers Konversations Lexikon</i> , Leipzig 1897	44
Tylna część zbroi rycerza z XVI w. Fragment litografii ukazującej dawne zbroje i broń, w: <i>Meyers Konversations Lexikon</i> , Leipzig 1897	45
Zbrojenie księcia ziebickiego Karola, XVII w. Litografia J.D.Grusona, w: Philips E. <i>Geschichte der Stadt Breslau</i> , Breslau 1831.	45
Uzbrojenie rycerskie do walki na miecze. Fragment litografii z końca XIX w., w: <i>Meyers Konversations Lexikon</i> , Leipzig 1897	46
Część ozdobnej zbroi rycerskiej z lat 1500-1525. Fragment litografii z końca XIX w., w: <i>Meyers Konversations Lexikon</i> , Leipzig 1897	46
Uzbrojenie rycerza z początku XVI w. Fragment litografii z końca XIX w., w: <i>Meyers Konversations Lexikon</i> , Leipzig 1897	47
XVI-wieczna zbroja rycerska. Fragment litografii z końca XIX w., w: <i>Meyers Konversations Lexikon</i> , Leipzig 1897	47
Przywitanie gości przybyłych na turniej rycerski. Drzeworyt Fritza Bergena, Bozen 1897	83
Król Maciej Korwin zwycięzcą turnieju rycerskiego. Drzeworyt A. Wagnera, w: <i>Vervielfältigung und Einzelverkauf dieses Kunstblattes ist untersagt</i> , Berlin ok. 1900.	83
Turniej rycerski na dziedzińcu średniowiecznego zamku. Pocztówka z pocz. XX w. na podstawie obrazu A. Semkowicza, wyd. Polonia Kraków	84

Spis ilustracji

XVI-wieczny turniej na kopie we Wrocławiu. Litografia J.D.Grunsona, w: <i>Philips E. Geschichte der Stadt Breslau</i> , Breslau 1831	84
Wysadzenie z siodła na XVI-wiecznym turnieju rycerskim. Drzeworyt Albrechta Dürera z 1516r., w: <i>Albrecht Dürer gewählt und eingeleitet von Hans Singel</i> , München 1918.	85
Zwycięzca XVI-wiecznego turnieju rycerskiego na kopie. Drzeworyt Albrechta Dürera z 1516r., w: <i>Albrecht Dürer gewählt und eingeleitet von Hans Singel</i> , München 1918.	85
Walka turniejowa rycerzy na miecze w XV w. Karta barwna „Ritterturnier”, w: <i>Deutsche Kulturbilder</i> , Hamburg 1934	86
Turniejowy pojedynek rycerzy na kopie XV w. Karta barwna „Zweikampf im Ring”, w: <i>Deutsche Kulturbilder</i> , Hamburg 1934	86
Romantyczna wizja rycerskiego turnieju. Karta barwna z pocz. XX w. niemieckiej firmy Leibig’s Fleisch-Extract.	87
Rycerze na koniach z kopiami turniejowymi w XVI w. Litografia barwna Hansa Ostendorfera z 1910 r. na podstawie rysunku Hansa Burgkmaira Młodszego z <i>Księgi turniejowej</i> , 1529r.	87
Rycerze przed turniejową walką na kopie w XVI w. Litografia barwna Hansa Ostendorfera z 1910r. na podstawie rysunku Hansa Burgkmaira Młodszego z <i>Księgi turniejowej</i> , 1529r.	88
XVI-wieczna ozdobna zbroja turniejowa. Litografia „Zbroje i broń”, w: <i>Meyers Konversations Lexikon</i> , Leipzig 1897	88
Górna część zbroi turniejowej do walki na kopie. Litografia z końca XIX w., w: <i>Meyers Konversations Lexikon</i> , Leipzig 1897	89
Niebezpieczna walka z turem. Rysunek nieznanego autora na podstawie średniowiecznego drzeworytu, w: „Tygodnik Ilustrowany” 1864r. . .	115
Rycerz i uzbrojony giermek jadą na łowy. Drzeworyt Albrechta Dürera z ok. 1497r., w: <i>Albrecht Dürer gewählt und eingeleitet von Hans Singel</i> , München 1918	115
Rycerz z psami na polowaniu. Pocztówka z pocz. XX w., na podstawie drzeworytu W. Räubera z 1896r., München.	116
Tragiczny powrót rycerzy z polowania. Drzeworyt nieznanego autora, w: <i>Bildersaal Deutsche Geschichte</i> , Berlin 1908.	116

Spis ilustracji

Wyprawa rycerzy z udziałem łowczych i psów. Pocztówka z ok. 1925r., na podstawie obrazu Juliusza Kossaka, seria: Salon Malarzy Polskich, wyd. Akropol Kraków	117
Rycerz i dama rozmawiają podczas łowów. Pocztówka z pocz. XIX w., na podstawie obrazu H. Seegera, wyd. Verlag Hermann Wolff, Berlin . .	117
Posiłek księcia Henryka Brodatego i Jadwigi. Rysunek Juliusza Kossaka na podstawie XIV-wiecznego drzeworytu „Żywot św. Jadwigi”, w: „Tygodnik Ilustrowany” 1862r.	137
Minnesinger, dworzanie i grajkowie. Miniatura z XIV-wiecznego Kodeksu Manesse, w: <i>Das Kostüm im Vergangenheit und Gegenwart</i> , Leipzig 1906	137
XVI-wieczne tańce szlachetnie urodzonych. Drzeworyt Albrechta Dürera z 1516r., w: <i>Albrecht Dürer gewählt und eingeleitet von Hans Singel</i> , München 1918	138
Taneczny korowód na zamku rycerskim. Sztych Israella Mekenema z XV w., w: <i>Das Kostüm im Vergangenheit und Gegenwart</i> , Leipzig 1906	138
Miejsce uczt – sala rycerska na zamku Grodziec. Pocztówka z pocz. XX w. wyd. Paul Höckendorf, Hirschberg.	139
Sala spotkań rycerskich na zamku Grodziec. Pocztówka z pocz. XX w., wyd. A. Jeschke, Leignitz	139
Książę śląski Henryk Brodaty w asyście dworzan. Rysunek Juliusza Kossaka na podstawie XIV-wiecznego drzeworytu „Żywot św. Jadwigi”, w: „Tygodnik Ilustrowany” 1862r.	148
Śląski rycerz z mieczem w towarzystwie dworzan. Rysunek Juliusza Kossaka na podstawie XIV-wiecznego drzeworytu „Żywot św. Jadwigi”, w: „Tygodnik Ilustrowany” 1862r.	148
Spotkanie rycerza z damą na dziedzińcu. Karta barwna z pocz. XX w. niemieckiej firmy Leibig's Fleisch-Extract.	149
Rycerz zabiega o względy damy. Drzeworyt F. Müllera, w: <i>Vervielfältigung und Einzelverkauft dieser Kunstblattes ist untersucht</i> , Berlin ok. 1900	149
Szlachetnie grają w karty i flirtują. Drzeworyt Matthäusa Zatingera z XV w., w: <i>Das Kostüm im Vergangenheit und Gegenwart</i> , Leipzig 1906	150

Spis ilustracji

Miejsce modlitw rycerzy – kaplica na zamku Grodziec. Pocztówka z pocz. XX w., wyd. Oswald Kühne Photo-Kunstanstalt, Freidelberg	150
Pokój ksieni na zamku Grodziec. Pocztówka z pocz. XX w., wyd. Fritz Lube, Gröditzburg	151
Rekonstrukcja średniowiecznego zamku Lenno. Pocztówka z 1920r., wyd. Paul Höckendorf, Hirschberg	174
Wygląd średniowiecznego zamku Bolczów. Pocztówka z pocz. XX w., na podstawie rekonstrukcji Kaufmanna i Kupferberga, wyd. Bauhütte Kupferberg, E.V.Klischee, München	174
Ruina zamku Bolczów. Pocztówka z 1908r., wyd. Adam&Thiel, Freiburg . .	175
Rekonstrukcja XV-wiecznego zamku na Ślęży. Pocztówka z lat 1910-1920, wyd. Oskar Gutler	175
Ruiny zamków Świny i Bolków. Ilustracja z pieniądza zastępczego w latach 20. XX w., wyd. Fleming Wiskott, Slogan	176
Ruina zamku Bolków. Pocztówka z 1927r., wyd. Fritz Schroeder, Bolkenhain	176
Zamek Czocha nad Kwisą. Pocztówka z pocz. XX w., wyd. L.Niepel, Freideberg	177
Średniowieczny zamek Czocha. Pocztówka z pocz. XX w., wyd. Paul Höckendorf, Hirschberg.	177
Ruina zamku Grodno. Pocztówka z pocz. XX w., wyd. Paul Höckendorf, Hirschberg	178
Przybliżony wygląd zamku Gryf w XVII w. Pocztówka z pocz. XX w., na podstawie rekonstrukcji nieznanego autora, wyd. L.Niepel, Hirschberg	178
Ruina zamku Gryf. Pocztówka z pocz. XX w., wyd. Paul Höckendorf, Hirschberg	179
Folwark pod zamkiem Grodziec w XVII w. Pocztówka z 1906r., na podstawie ilustracji z 1625r., wyd. Fritz Laube, Gröditzburg . . .	179
Zewnętrzny widok zamku Grodziec. Pocztówka z pocz. XX w., wyd. Paul Höckendorf, Hirschberg	180

Spis ilustracji

Wewnętrzna strona zamku Grodziec. Pocztówka z pocz. XX w., Paul Höckendorf, Hirschberg	180
Legendarny i XIX-wieczny wygląd zamku Chojnik. Pocztówka z 1898r., na podstawie rekonstrukcji nieznanego autora, wydawnictwa LP . .	181
Zamek Książ – rekonstrukcja i romantyczna ruina. Pocztówka z 1925r., wyd. Kunstverlag Herm. Adam, Freiburg	181
Dwór rycerski w Janowicach. Pocztówka z pocz. XX w., wyd. Walter Staudte, Werbe – Kunst – Atelier, Hirschberg	182
Renesansowy dwór w dawnych Płakowicach. Pocztówka z końca XIX w. . .	182
Jadwiga przy zwłokach Henryka Pobożnego (1241). Pocztówka z ok. 1925r., na podstawie obrazu F.Cynka, seria: Salon Malarzy Polskich, wyd. Akropol Kraków	204
Pogrzeb rycerzy poległych w bitwie pod Legnicą (1241). Pocztówka z ok. 1925r., na podstawie obrazu Jana Matejki, seria: Salon Malarzy Polskich, wyd. Akropol Kraków	204
Średniowieczna ceremonia pogrzebowa. Drzeworyt R.Bendemanna, w: <i>Bildersaal Deutsch Geschichte</i> , Berlin 1908	205
Gotycki nagrobek polskiego rycerza. Rysunek Juliusza Kossaka na podstawie XV-wiecznej płyty nagrobnej w Ruszcy pod Krakowem, w: „Tygodnik Ilustrowany” 1862r.	205
Renesansowy nagrobek śląskiej rodziny rycerskiej. Pocztówka z pocz. XX w. ukazująca wnętrze kościoła parafialnego w Gryfowie Śl. rodu Schaffgotsch, wyd. Alfred Nicolai	206
Wyobrażenie legendy o średniowiecznym zamku Chojnik. Pocztówka z 1930r., wyd. Paul Höckendorf, Hirschberg	213
Renesansowa wersja legendy o zamku Chojnik. Pocztówka z ok. 1930r., wyd. Rübezahl – Kunstverlag, Hirschberg	213
Wizja odtworzenia zamku Chojnik i starej legendy. Pocztówka z ok. 1930r., wyd. Max Leipelt – Kunstverlag Warmbrunn	214
Przedwojenne przedstawienie rycerskie na Chojniku. Pocztówka z pocz. XX w., wyd. Kunstverlag Warmbrunn Max Leipelt	214
Przedwojenny spektakl rycerski na zamku Chojnik. Pocztówka z pocz. XX w. nieznanego wydawnictwa	215

